

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: یازدهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

صفحه ۱ از ۶

بارم	سؤال	ردیف
۷	قلمرو زبانی	الف
۰/۷۵	معنی واژگان مشخص شده را بنویسید. (الف) چون موسم حج رسید برخاست (ب) هیچ کس استحقاق خزانگی و خزانه‌داری آن گوهر نیافته. (ج) در جبهه بیرون، شجاعت کارسازتر است و در این یک درایت.	۱
۰/۷۵	معادل معنایی واژه‌های زیر را در هر بیت مشخص کرده، مقابل آن بنویسید. (یک واژه اضافی است). «چانه، خوار، تاج، بداندیشی» (الف) خرد را گر نبخشد روشنایی (ب) زنخدان فرو برد چندی به جیب (ج) ز مستی بر سر هر قطعه زین خاک بماند تا ابد در تیره‌رایبی که بخشنده روزی فرستد ز غیب خدا داند چه افسرها که رفته (.....)	۲
۰/۷۵	در هر عبارت، نادرستی املايي را بیايید و شکل صحیح آن را بنویسید. (الف) پس از درگذشت بهاء‌الدین، جلال‌الدین محمد به اسرار مریدان، مجالس درس و وعظ را برعهده گرفت. (ب) سعدی برای من به منزله شیر آقوز بود برای طفل که پایه عضله و استخوان‌بندی او را می‌نهد. (ج) چون ابلیس گرد غالب آدم برآمد، هر چیز را که بدید، دانست.	۳
۰/۷۵	با توجه به معنای واژه‌ها، املاي کدام یک از آنها نادرست است؟ شکل درست آنها را بنویسید. (اذن: اجازه، فرمان) (فراق: آسایش) (قضا: تقدیر) (سفیر: صدای بلند) (راغ: دامنه کوه) (صور: جشن)	۴
۱	با توجه به عبارت داده شده به سؤالات پاسخ دهید. «بونصر را بگوی که امروز درستم و در این دو سه روز بار داده آید که علت و تب تمامی زایل شد.» (الف) دو واژه با رابطه معنایی تضمن در عبارت نشان دهید. (ب) نقش دستوری واژگان «روز» و «تمامی» را ذکر کنید. (ج) جمله مجهول عبارت را مشخص کنید.	۵

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: یازدهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

صفحه ۲ از ۶

ردیف	سؤال	بارم
۶	در بیت زیر جمله هسته و جمله وابسته را مشخص کنید. گفتند به اتفاق یک سر کز کعبه گشاده گردد این در	۰/۵
۷	نقش تبعی بیابید و نوع آن را معلوم کنید. حاکم شهر، جواد خان همراه برادران و فرزندان، چندین بار، خود را بیرون از حصار به صف آتش دشمن زد و حماسه‌ها آفرید.	۰/۵
۸	تفاوت کاربرد و نوع فعل «می‌گشت» را در دو بیت زیر بررسی کنید. الف) در آن باران تیر و برق پولاد میان شام رستاخیز می‌گشت ب) لیلی و مجنون اگر می‌بود در دوران تو این یکی حیران من می‌گشت و آن حیران تو	۰/۵
۹	نوع و کاربرد حرف «را» در هر عبارت مشخص شود. الف) اگر ما را آفتی رسد از این شخص، از این موضع تواند بود. ب) اینجا اختصاصی دیگر هست که این را به خودی خود می‌سازم.	۰/۵
۱۰	در بیت زیر چند ترکیب اضافی به کار رفته است؟ مشخص کنید. زین هم‌رهان سست دلم گرفت شیر خدا و رستم دستاتم آرزوست	۰/۵
۱۱	در بیت زیر ترکیب‌های وصفی را مشخص کنید. کدام دانه فرورفت در زمین که نرست چرا به دانه انسانت این گمان باشد	۰/۵

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: یازدهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

صفحه ۳ از ۶

بارم	سؤال	ردیف												
۵	قلمرو ادبی	ب												
۰/۵	در بیت زیر مجاز را پیدا کنید و معنی آن را بنویسید. آفرین جان آفرین پاک را آنکه جان بخشید و ایمان، خاک را	۱۲												
۱	در مقابل هر یک از موارد قسمت (الف) یکی از آرایه‌های قسمت (ب) را انتخاب کنید و بنویسید (یک آرایه اضافی است)	۱۳												
	<table border="0" style="width: 100%;"> <tr> <td style="width: 50%; text-align: center;">ب</td> <td style="width: 50%; text-align: center;">الف</td> </tr> <tr> <td>تشخیص</td> <td>(۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است</td> </tr> <tr> <td>کنایه</td> <td>(۲) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد</td> </tr> <tr> <td>ایهام</td> <td>(۳) در آن سیماب‌گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید</td> </tr> <tr> <td>مجاز</td> <td>(۴) آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش</td> </tr> <tr> <td>متناقض‌نما</td> <td></td> </tr> </table>	ب	الف	تشخیص	(۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است	کنایه	(۲) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد	ایهام	(۳) در آن سیماب‌گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید	مجاز	(۴) آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش	متناقض‌نما		
ب	الف													
تشخیص	(۱) هرگز وجود حاضر غایب شنیده‌ای؟ / من در میان جمع و دلم جای دیگر است													
کنایه	(۲) سرنشتر عشق بر رگ روح زدند / یک قطره فرو چکید و نامش دل شد													
ایهام	(۳) در آن سیماب‌گون امواج لرزان / خیال تازه‌ای در خواب می‌دید													
مجاز	(۴) آمد سوی کعبه سینه پر جوش / چون کعبه نهاد حلقه در گوش													
متناقض‌نما														
۰/۵	نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. الف) زندان موصل: ب) روزها:	۱۴												
۱	جای خالی را با مصراع درست کامل کنید. الف) در پیش‌اش قصه در آن مرغزار ب) کز دیو و دد ملولم و انسانم آرزوست	۱۵												
۰/۵	با استفاده از واژه‌های «روش - رفتار - دامان - جنبش» بیت را کامل کنید. زاغ چو دید آن ره و را و آن روش و هم وار را	۱۶												

مرکز سنجش آموزش مدارس برتر

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: یازدهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

صفحه ۴ از ۶

ردیف	سؤال	بارم
۱۷	آرایه‌های «تشبیه / تلمیح / پارادوکس / حس آمیزی» را در مقابل ابیات مربوطه بنویسید. (آرایه‌ها تکراری نباشد) الف) از صدای سخن عشق ندیدم خوشتر ب) صورت بی صورت بی حد غیب ج) کسی که وسعت او در جهان نمی گنجد د) گریه شام و سحر شکر که ضایع نگشت یادگاری که در این گنبد دوار بماند ز آینه دل تافت بر موسی ز جیب به خانه دل من آمده است مهمانی قطره باران ما گوهر یکدانه شد	۱
۱۸	نام دیگر قالب (دو بیتی پیوسته) چیست؟ این قالب بیشتر برای طرح چه مضامینی استفاده می‌شد؟	۰/۵
ج	قلمرو فکری	۸
۱۹	مفهوم عبارات ستون (الف) با کدام عبارات در ستون (ب) هماهنگ است؟ (مشخص کنید) الف ۱) هر کجا مور قناعت پر همت وا کرد/ چه عجب گر ز سر ملک سلیمان گذرد ۲) به آنچه می گذرد دل منه که دجله بسی/ پس از خلیفه بخواهد گذشت در بغداد ۳) در آن تاریک شب می گشت پنهان/ فروغ خرگه خوارزمشاهی ۴) آبی تر از آنیم که بی رنگ بمیریم/ از شیشه نبودیم که با سنگ بمیریم ب نزدیکی پایان حکومت برتری همت بر نیروی بدنی ناپایداری روزگار تسلیم مرگ نشدن	۱
۲۰	با توجه به عبارت زیر به سؤالات پاسخ دهید. «این مرد بزرگ دبیر کافی، به نشاط، قلم در نهاد تا نزدیک نماز پیشین، از این مهمات فارغ شده بود و خیلناشان و سوار را گسیل کرده، پس رُفتنی نبشت به امیر و هر چه کرده بود، باز نمود و مرا داد.» الف) مقصود از نماز پیشین کدام یک از نمازهای یومیه است؟ ب) مقصود از «مرد بزرگ» و «دبیر کافی» کیست؟ ج) «باز نمود» به چه معنایی است؟ د) مقصود از «م» در مرا چه کسی است؟	۱

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: یازدهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

صفحه ۵ از ۶

بارم	سؤال	ردیف
۰/۵	با توجه به بیت «کمال عقل آن باشد در این راه/ که گوید نیستم از هیچ آگاه» بالاترین مرتبه کمال عقل چیست؟	۲۱
۱	با توجه به متن زیر به سؤالات پاسخ دهید. «حال خلیفه دیگر است که او خداوند ولایت است و خواجه با امیرمحمود به غزوها بوده است و من نبوده‌ام و بر من پوشیده است که آن غزوها بر طریق سنت مصطفی هست یا نه. من این نپذیرم و در عهده این نشوم» الف) مراد از خلیفه چه کسی است؟ ب) با توجه به این متن قاضی بست چه دلیلی را بر عدم پذیرش صله ذکر می‌کند؟ ج) «در عهده این نشوم» به چه معناست؟	۲۲
۰/۵	عبارت زیر به کدام ویژگی آثار سعدی اشاره می‌کند؟ «سعدی که انعطاف جادوگرانه‌ای دارد، آنقدر خود را خم می‌کرد که به حد فهم ناچیز کودکانه من برسد.»	۲۳
۲	معنی ابیات زیر را به فارسی روان بنویسید. الف) بدان شمشیر تیز عافیت‌سوز ب) یقین، مرد را دیده بیننده کرد ج) برای من مگری و مگو دریغ دریغ د) حاجت‌گه جمله جهان اوست در آن انبوه کار مرگ می‌کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد به دام دیو درافتی، دریغ آن باشد محراب زمین و آسمان اوست	۲۴

باسمه تعالی

آزمون تشریحی دوره دوم متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مدرسه:

نام درس: فارسی

کلاس:

پایه: یازدهم

مدت آزمون: ۷۵ دقیقه

رشته: مشترک ریاضی و تجربی

تاریخ آزمون: ۱۳۹۸/۱۰/۱۹

صفحه ۶ از ۶

بارم	سؤال	ردیف
۲	<p>جمله‌ها و عبارتهای زیر را به فارسی روان معنی کنید.</p> <p>(الف) تا این عارضه افتاده بود، بونصر نامه‌های رسیده را به خط خویش، نکت بیرون می‌آورد.</p> <p>(ب) هر عصب و فکر به منبع بی‌شائبه ایمان وصل بود که خوب و بد را به عنوان مشیت الهی می‌پذیرفت.</p> <p>(ج) اگر به طوع و رغبت نیاید به اکراه و اجبار بر گیر و بیاور.</p> <p>(د) طعن و ناسزای دشمنان را هرگز جواب تلخ نمی‌داد و به حسن خلق آنان را به راه راست می‌آورد.</p>	۲۵
۲۰	جمع بارم	